

268. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Van de beweegredenen die geleid hebben tot de totstandkoming van de drie nevensgenoemde op 7 Juni 1930 te Genève gesloten wisselrechtverdragen, is een overzicht gegeven in de Memorie van Toelichting op het ontwerp van wet tot goedkeuring van die Verdragen voor het Rijk in Europa (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1931/32 — 357, n°. 3). Het moge den ondergeteekenden vergund zijn, zich daaraan te refereeren.

In bedoelde Memorie van Toelichting worden voorts de beginselen van de drie Verdragen behandeld en getoetst aan het in Nederland geldende privaatrecht en het internationaal privaatrecht.

Aangezien de in het desbetreffend gedeelte der Memorie van Toelichting op het goedkeuringsontwerp voor het Rijk in Europa voorkomende opmerkingen en beschouwingen in hoofdzaak ook op Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao van toepassing zijn, veroorloven de ondergeteekenden zich ook te dier zake daarnaar te verwijzen.

Overigens moge in het bijzonder met het oog op de Overzeesche Gebiedsdeelen nog het navolgende worden opgemerkt:

I. *Verdrag tot invoering van een eenvormige wet op wisselbrieven en orderbriefjes.*

Aangezien het met de besturen der Overzeesche Gebiedsdeelen gepleegd overleg tot de slotsom heeft geleid, dat de betreffende Verdragen voor die gebiedsdeelen kunnen worden aanvaard onder dezelfde reserves, welke voor het Rijk in Europa zijn gemaakt en zoodanige reserves in de desbetreffende goedkeuringswet van 25 Juli 1932 (*Staatsblad* n°. 397) alleen ten aanzien van het sub I genoemde Verdrag zijn aangegeven, is blijkens het thans aangeboden ontwerp van wet eveneens van de krachtens artikel I van het bovengenoemde Verdrag geboden bevoegdheid gebruik gemaakt tot het maken van de in Bijlage II aangegeven voorbehouden.

Maatregelen zullen worden getroffen, ten einde voorzoo veel noodig, de wetgeving in de Overzeesche Gebiedsdeelen in overeenstemming te brengen met de wet van 25 Juli 1932, tot wijziging van het Wetboek van Koophandel, de Zegelwet 1917, de Grootboekwet, de Bankwet 1919 en de Geldschieterswet naar aanleiding van het Verdrag tot invoering van een eenvormige wet op wisselbrieven en orderbriefjes (*Staatsblad* 1932 n°. 405).

II. *Verdrag tot regeling van zekere wetsconflicten ten aanzien van wisselbrieven en orderbriefjes.*

Ten aanzien van het in artikel 2 neergelegd beginsel, dat de bekwaamheid door de nationale wet van den handelende wordt beheerscht, wordt in de Memorie van Toelichting op het goedkeuringsontwerp voor het Rijk in Europa opgemerkt, dat dit beginsel wordt teruggevonden in de Haagsche Verdragen van Internationaal Privaatrecht van 1902 en 1905, alsmede in de wet houdende Algemeene Bepalingen van Wetgeving van het Koninkrijk.

Eerstgenoemde Verdragen en de aangehaalde wet zijn niet van toepassing op Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao. De bepaling van het aangehaalde artikel van het Verdrag is echter in overeenstemming met het ook in de Overzeesche Gebiedsdeelen gehuldigde beginsel van internationaal privaatrecht, dat de bekwaamheid door de nationale wet van den handelende wordt beheerscht, welke regel wordt teruggevonden in de voor die gebiedsdeelen geldende algemeene bepalingen van wetgeving. Tevens wordt daarbij gevolgd de regel, dat wanneer de nationale wet aan de wet van een ander land de heerschappij toekent, de laatste wet van toepassing is (het vraagstuk van het „renvoi”).

III. *Verdrag betreffende het zegelrecht inzake wisselbrieven en orderbriefjes.*

Dit Verdrag, welks inhoud en strekking overeenkomen met het geldend Nederlandsch-Indisch, Surinaamsch en Curaçaosch recht, geeft tot geen nadere opmerkingen aanleiding.

Bij de wet van 25 Juli 1932 (*Staatsblad* 1932 n°. 397) werden de drie Verdragen voor het Rijk in Europa goedgekeurd; nederlegging van de akte van bekrachtiging had plaats op 20 Augustus 1932. De drie Verdragen werden tot heden bekrachtigd door België, Denemarken, Duitschland, Finland, Italië, Japan, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Portugal, Zweden en Zwitserland, terwijl toegetreden is Monaco. De sub I en II genoemde Verdragen verkregen bovendien de bekrachtiging van Griekenland, terwijl tot het sub III vermeld verdrag nog is toegetreden Groot-Britannië, mede voor New-Foundland. (Zie laatstelijk de *Nederlandsche Staatscourant* van 6 en 7 Juli 1934, n°. 129).

De reden, dat de goedkeuring van de drie Verdragen aanvankelijk tot het Rijk van Europa werd beperkt, was, dat nopens een mede op de Overzeesche Gebiedsdeelen betrekking hebbend goedkeuringsontwerp ingevolge artikel 71 der Indische Staatsregeling het gevoelen van den Volksraad had moeten worden ingewonnen en met de raadpleging van dat College, welke in een voor Nederlandsch-Indië zoo belangrijke gelegenheid niet achterwege kon blijven, zoo veel tijd zou zijn gemoeid, dat het niet mogelijk zou zijn geweest de Verdragen te bekrachtigen vóór 1 September 1932, zijnde de datum genoemd in de gelijkkluidende artikelen IV, 13 en 3 der drie Verdragen.

Het komt den ondergeteekenden wenschelijk voor, dat thans met gebruikmaking van de bevoegdheid, neergelegd onderscheidenlijk in de artikelen X, 2e lid, 19, 2e lid, en 9, 2e lid, van de drie Verdragen, deze Verdragen op Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao toepasselijk worden verklaard.

In zijn vergadering van 10 September 1934 heeft de Volksraad zonder hoofdelijke stemming besloten te adviseeren tot aanneming van het onderhavig wetsontwerp.¹⁾

Ter voldoening aan het bepaalde bij het tweede lid van artikel 71 der Indische Staatsregeling is een afdruk van het advies van het college bij deze Memorie gevoegd.

*De Minister van Staat,
Minister van Koloniën,*

H. COLIJN.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

DE GRAEFF.

¹⁾ Gedrukte Volksraadstukken Zittingsjaar 1933/34, ond. 127, stukken 1 t/m 5, *Handelingen* blz. 2056; Zittingsjaar 1934/35, ond. 21, stukken 1 t/m 4, *Handelingen* blz. 1328.